

Kommuneproposisjon 2023 for KS

Kommunal- og distriktsminister Sigbjørn Gjelsvik

Oslo, 13. mai 2022

Tenester nær folk

Godt tenestetilbud i både
bygd og by

Ressursar og handlefridom
til kommunane

Foto: NTB

Kommunesektoren er kompensert for koronapandemien i 2020 og 2021

Takk til kommunar og tilsette som har stilt opp

Kommunesektoren er samla sett kompensert for åra 2020 og 2021 - totalt om lag 30 mrd. kroner

2022: Blir vurdert på bakgrunn av sluttrapport frå arbeidsgruppa

Kommuneøkonomien er god

I 2021 fekk kommunesektoren eit netto driftsresultat på 4,7 prosent

Det er godt over anbefalinga frå TBU

Sektoren har jamnt over god økonomistyring og solide reservar

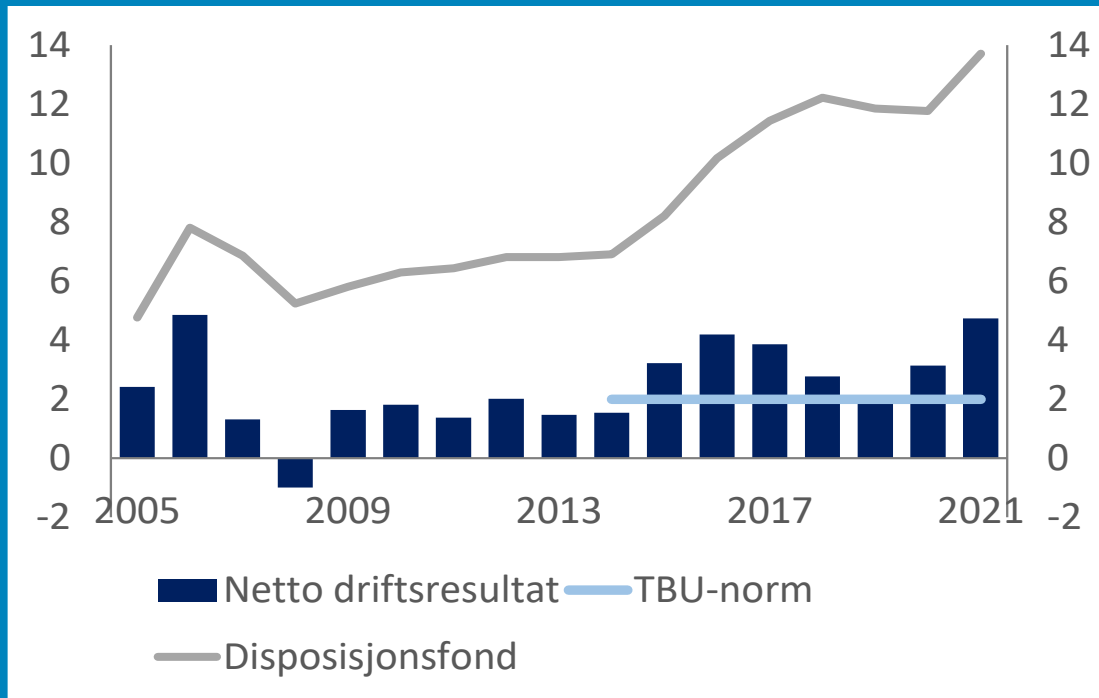
Foto: Colourbox

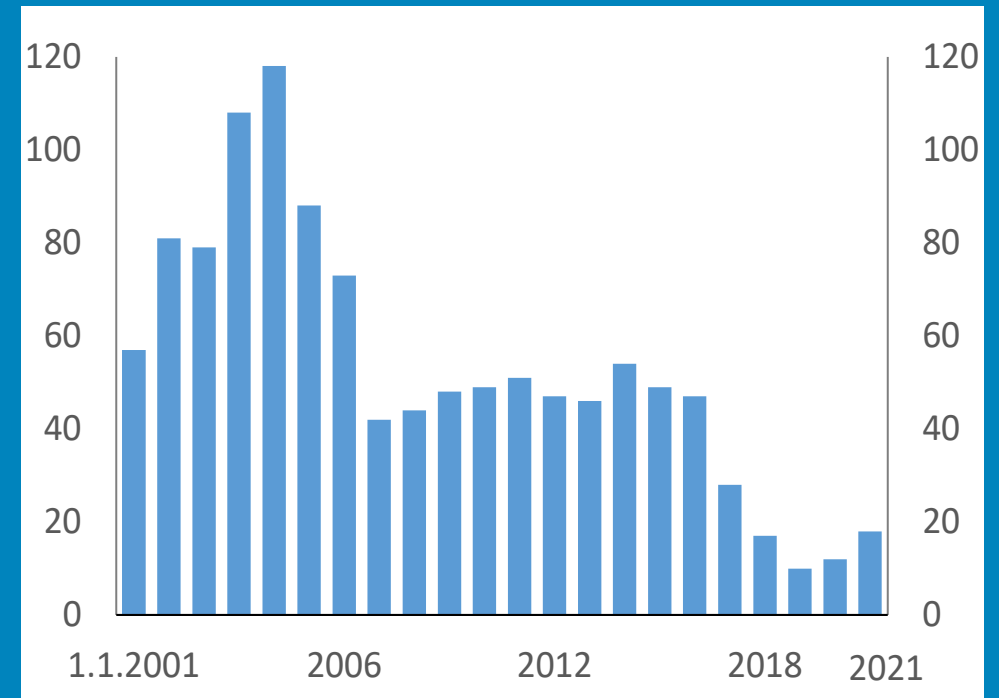

Kommuneøkonomien ved inngangen til 2022

Utvikling i netto driftsresultat og disposisjonsfond

Tal på kommunar i ROBEK

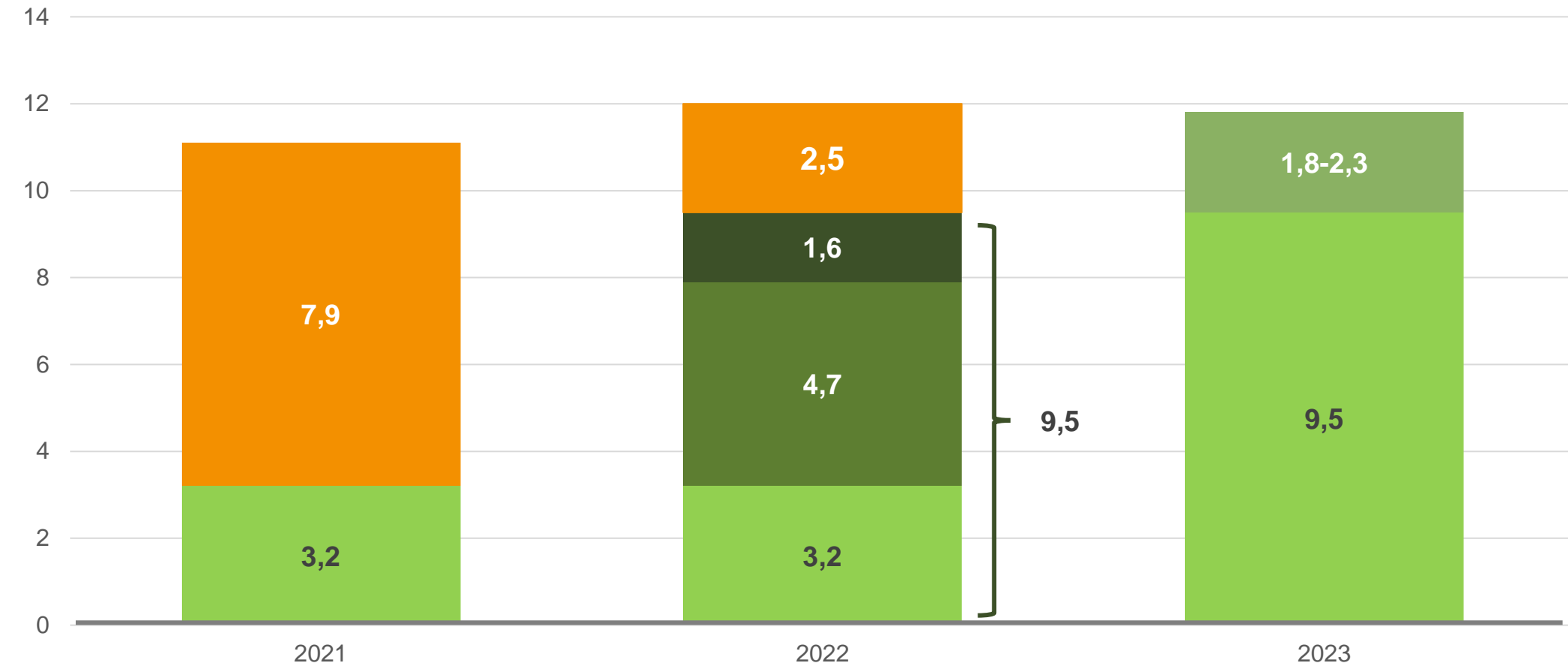
Kommuneøkonomien 2022 blir styrkt med 4,1 mrd. kroner etter saldert budsjett

- Skatteanslaget oppjustert med 21 mrd. kroner
- Auka kostnader: 5,4 mrd. kroner
  - Netto: 15,6 mrd. kroner
- 14 mrd. kroner ekstraordinære skatteinntekter frå utbytte
  - 2,5 mrd. kroner i eingongsinntekt til kommunane
  - 11,5 mrd. kroner til staten
- Høgkonjunktur og store utgifter på statsbudsjettet
- Omfordeling frå skattesterke til skattesvake kommunar

Styrking 2021-2023

Mrd.

Slik styrker vi kommuneøkonomien i 2023

Foto: NTB

Vekst i frie inntekter:

1,8-2,3 mrd. kroner

Kommunar: Om lag 2/3 av veksten

Fylkeskommunar: Om lag 1/3 av veksten

Auka demografikostnader: 1,4 mrd. kroner

Vi vil gå gjennom statlige byggeprosjekt

Første steg:

- ✓ Nedskalere prosjektet for **nytt regjeringskvartal**
- ✓ Nedskalere prosjektet for **NTNU Campussamling**
- ✓ Gå gjennom prosjektet for nytt **Vikingtidsmuseum**
- ✓ Utrede nullalternativ med kun nødvendige tiltak for **Nationaltheatret**
- ✓ Utsette oppstarten av **Ocean Space Centre**

Vi skalerer ned nytt regjeringskvartal

Prosjektet skal nedskaleres betydelig

- ✓ Ikke bygge B- og E-blokken i byggetrinn 3
- ✓ Redusere omfanget av rehabilitering av G-blokken (Finansdepartementet)
- ✓ Redusere kostnadene ved ombygging av ring 1

Tiltakene anslås å redusere kostnadene med **4–5 milliarder kroner.**

Gratis ferje på samband med under 100.000 passasjerar

Foto: Vidar Nordli-Mathisen/Unsplash

- 89 mill. kroner i 2022 til gratis ferje på trafikksvake samband
- Legg til rette for gratis ferje på alle fylkeskommunale samband med under 100.000 passasjerar årleg

Ressurskrevjande tenester - tilleggskompensasjon

- Aukar frå 55 mill. kroner i 2022 til 80 mill. kroner i 2023
- Gjeld kommunar under 3 200 innbyggjarar med høge utgifter og låge skatteinntekter
- Kommunane får kompensert 80 prosent av utgiftene over ein terskelverdi

Foto: Colourbox

Mottak og busetting av flyktningar frå Ukraina

- Kommunesektoren stiller opp
- Stor vilje til å busette
- Auka løyvingar gjev økonomisk tryggleik
- Mellombelse endringar i regelverket gjev fleksibilitet

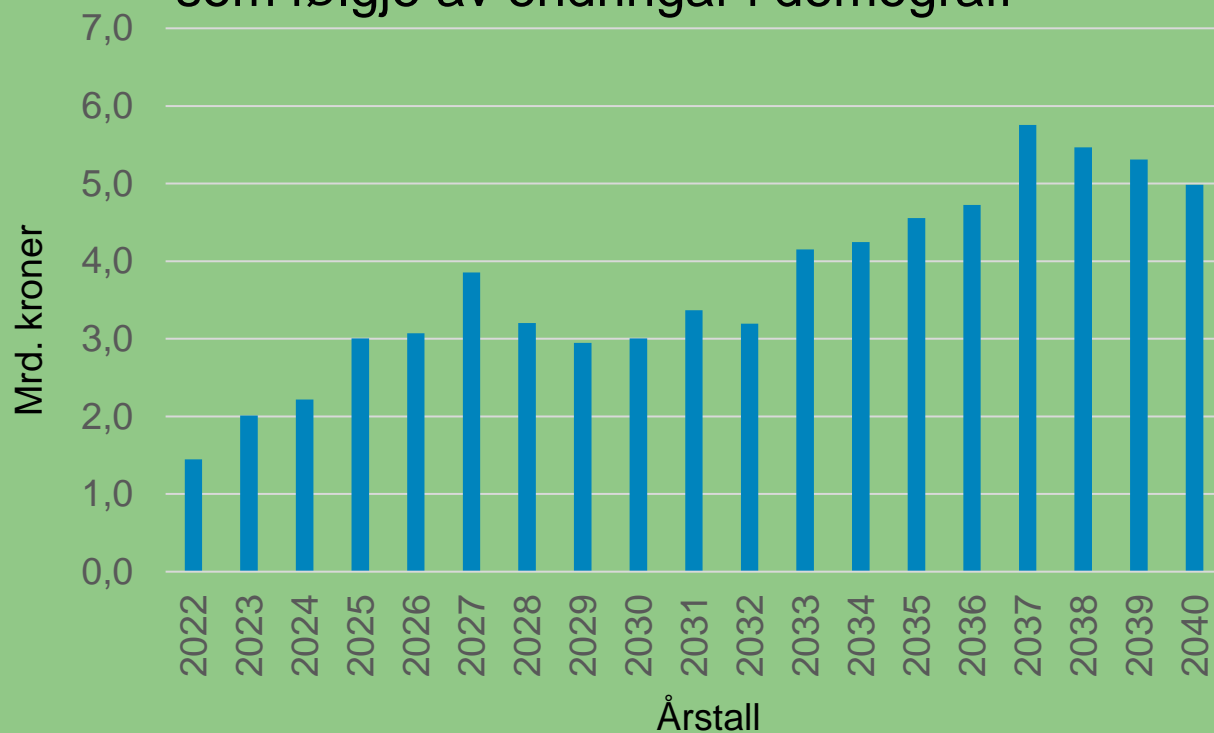
Foto: NTB

Langsiktige utfordringar

Årlege meirutgifter for kommunesektoren som følgje av endringar i demografi

- Auka demografikostnader og strammare rammer
- Sentralisering over mange år
- Større bruk for arbeidskraft – færre i yrkesaktiv alder
- Innbyggjarane ventar gode tenester

Meir velferd – mindre administrasjon

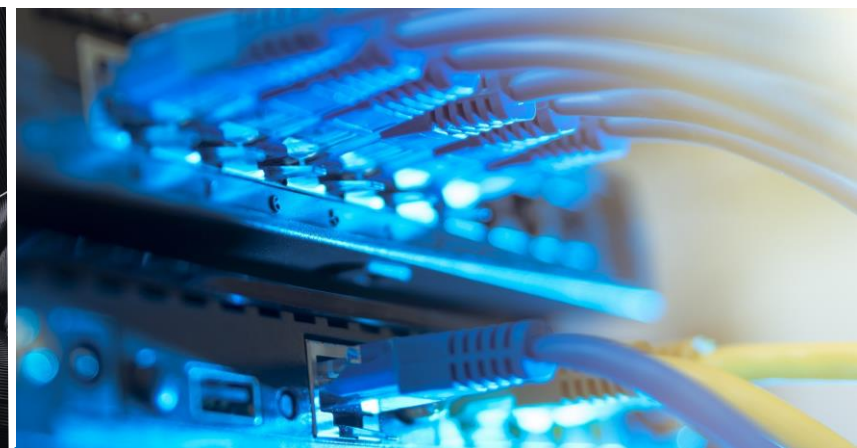
Tillitsreforma

- Meir fagleg fridom til førstelina
- Større handlingsrom for kommunesektoren

Innovasjon

- Tett samarbeid med KS
- Vurdere meir systematisk bruk av forsøk

Digitalisering

- Digitalisering på tvers av stat og kommune
- Høghastigheitsbreiband til alle husstandar innan 2025

Gjennomgang av inntektssystemet

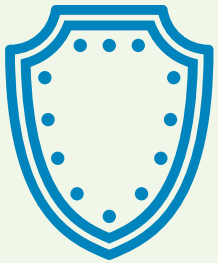
Kommunane:

- Inntektssystemutvalet leverer sin NOU innan 26. august 2022
- Høyring hausten 2022
- Framlegg til nytt inntektssystem i kommuneproposisjonen for 2024, våren 2023

Fylkeskommunane:

- Ekspertutval satt ned i mars, med frist 1. desember 2022
- Heilskapleg gjennomgang med vekt på kostnadsnøklane
- Framlegg til nytt inntektssystem i kommuneproposisjonen for 2024, våren 2023

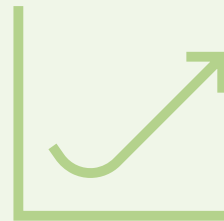
Innenfor ansvarlige økonomiske rammer prioriterer vi:

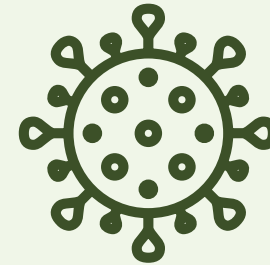
å styrke norsk forsvarsevne, sivil beredskap og matsikkerhet

å hjelpe Ukraina og folk på flukt

å hjelpe folk med høye strømregninger

å håndtere pandemien

å ta vare på velferden og tjenestene nær folk